

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 24 K, pol leta 12 K in za četrt leta 6 K. — Naročnina izven Jugoslavije 32 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odpovedi. — Udje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni list stanejo, če obsegajo 4 strani 40 vin, na 8 straneh 60 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopis se ne vrača. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, sprejema naročila, inserate in reklamacije. — Ka inserate se plačuje od enostopne peščice za enkrat K 1-80. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala namazila“ stane beseda 50 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne, Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Jugoslovanski socijalni demokratje — komunisti razcepjeni v sedem strank.

Socijalni demokratje so bili že pred vojno v vseh državah oni element, ki je kalil vedno od časa do časa mir in sčuvav delavstvo na štrajk. Svetovna vojska je vklenila tudi socijalno demokracijo v okove vojaško brezobzirne sile. Ruski socijalisti so bili prvi, ki so strli okove carsko vojaške oblasti in predali Rusijo Nemcem in se pri tej priliki prekrstili v takozvane boljševice, ki še do danes niso spravili Rusije do reda in miru, ampak v vedno nove vojne na zunaj, na znotraj pa v medsebojno krvoprelitje.

Po razsulu se je ruski boljševizem razpasel tudi več ali manj po celem svetu. Dosedaj je boljševiska pošast najhujše razsajala za Rusijo po Madžarski pod imenom: komunisti.

Socijaldemokratsko komunistična ideja je zastupila tudi delavske mase naše kmetijske Jugoslavije. Kaki da so ti jugoslovanski komunisti, kaj da hočejo, so dovolj jasno dokazali ob času splošnega železničarskega štrajka v Jugoslaviji, katerega cilj je bil: strmoglaviti našo državo in dati zopet prosto roko po naših krajih prastarim trinogom: Nemcem in Italijanom. Pri oni splošni stavki železničarjev v Jugoslaviji so delali socijalni demokratje in komunisti vsi pod enim klobukom in složno. Ko se je pa ta štrajk tako klaverno izjalovil, ko je izšla iz stavke socijalna demokracija kot poražena, je prišlo do razkola med socijalisti, ki so se razdvojili v: socijalne demokratje in komuniste. Sicer je že bila tudi pred polomom štrajka razlika med socijalisti in komunisti, vendar ne tako očitna, so si bili vsaj na zunaj edini in se niso grizli ter napadali po svojih glasilih.

Pogorevščina železničarskega štrajka je zabila med socijaliste in komuniste tako razdvojnino zagod, da se danes gledajo ti ljudje, ki imajo pravzaprav skupne cilje in namene, kot pes in mačka.

Večina nekdanjih jugoslovanskih socijalnih demokratov je že ušla v komunistični tabor. Ti v komuniste prelevljeni socijalni demokratje so razkropljeni po vseh večjih mestih in so pri vseh večjih podjetjih po Jugoslaviji. Da bi ti komunisti, razkropljeni po celi naši kraljevini, pridobili na skupni moči, so hoteli osnovati skupno jugoslovansko komunistično stranko. Ze lanskega leta so se zbrali v svrhu ustanovitve skupne komunistične stranke v Vukovaru v Slavoniji razni komunistični kolovodje iz cele Jugoslavije, a se niso mogli med seboj sporazumeti, da bi se ujedini. Polom letošnjega štrajka jih je izučil v toliko, da so uvideli, da se morajo ujediniti in so s tem namenom zbornali na 25. junija t. l. zopet v Vukovar kongres (zborovanje) vseh komunistov iz cele Jugoslavije, da ustvarijo edinstveno in močno komunistično stranko za celo Jugoslavijo. To zborovanje, v katerem so gledali, napovedovali in se že veselili nepremagljive, skupne jugoslovanske komunistične moči, je prineslo komunistom mesto edinstva razkol in razdvoj, iz katerega se bodo težko več dvignili do edinstvi in skupne organizacije komunistične stranke. To zborovanje komunistov v Vukovaru je bilo zidanje babilonskega stolpa, na katerem so se hoteli povspeti do nebesne moči, kjer pa so se vodjem komunistov tako zmešali jeziki, da imajo sedaj skoraj toliko strank, kolikor voditeljev. Vsak komunističen študent in malo bolj brihten šuntar je povdarjal svoja načela, svoje zahteve in si koval svoje pristaše. V Vukovaru so se „zedinili“ naši jugoslovanski komunisti v toliko, da imajo danes mesto ene skupne močne stranke — pet komunističnih strank, ki se raz-

umejo med seboj kot voda in ogenj. Mesto ene poti in enega cilja je ustvaril kongres komunistov v Vukovaru pet različnih brezdren, h katerim še moramo prišteti tudi takozvane zmerno socijalne demokratje in narodne socijaliste, ki pa izjavljajo, da nočejo imeti s komunisti nobenega opravka in stika. Socijalni demokratje so torej do danes razcepjeni v Jugoslaviji na celih sedem različnih strank.

Pa oglejmo si malo natančneje vsaj eno ali pa drugo od peterih komunističnih strank, ki so se pojavile na zborovanju ujedinitelj v Vukovaru.

Takozvana komunistična stranka skrajnih levičarjev je najmočnejša in zahteva brezpogojno nadvlado (diktaturo) proletarijata (najnižih slojev), ki se mora udeležiti za vsako ceno. Nadalje hočejo ti ljudje rdečo vojsko, kakor jo posedajo ruski boljše-viki in so ž njo požigali in morili Bela Kunovi komunisti po Madžarski. K tej vojski bi morali pristopiti vsi siromašni kmetje in delavci, ki so sposobni za orožje. Vojski sami si volijo oficirje (taka armada bi bila roparska druhal). Vse tovarne in trgovine se naj razlastijo in naj se dobiček iz tovarn in trgovin razdeljuje med proletarijat. Vsa poslopja in stanovanja se naj rekvirirajo za delavstvo. Stranka s tem programom bi se naj imenovala enostavno: Komunistična stranka! Proti zahtevam te stranke so nastopili z vso odločnostjo razni drugi voditelji komunistov, ki so proti pogubonosni nadvladi proletarijata, ki bi se radi tudi kot komunisti naslanjali na druge kmetске ter meščanske stranke itd. V sled vseh teh različnih zahtev, načel in ciljev komunistov je nastal med njimi tak razdor, da so zapustili slovenski komunisti zborovanje, Hrvatje pa so izjavili, da v takih strankah nočejo prevzeti nobenih odgovornih mest.

Tako so se razšli jugoslovanski komunisti mesto v edinstvi, v babilonski — peteri razdvojenosti.

Pomisli pa tudi moramo, da so imeli samo slovenski komunisti doslej že dvoje glasil razun „Napreja“ in „Ljudskega glasa“, ki pravita, da sta glasila samo soc. demokratov, a ne komunistov. Po tem zborovanju si bo pa gotovo osnovala vsaka izmed peterih komunističnih struj še svoj poseben list; to babilonsko časopisje se bo potem grizlo in med seboj spopadalo kot stekli psi.

Ze sedaj piše ljubljanski „Napreja“, da so šli slovenski komunisti v Vukovar kot „telički.“

Ta razdvoj med jugoslovansko socijalno demokracijo ali bolj novodobno rečeno, med našimi komunisti, je jasen dokaz, da v kmetiski državi, kot je Jugoslavija, komunistem nima in ne bo imel obstoja, še manj pa moči in veljave. Stranka, ki je koj pri prvem nastopu razcepjena na pet, sedem in še več struj, ni stranka prihodnosti, ampak smrti.

Te vrste o neednosti med socijalnimi demokratji smo napisali v svarilo našemu kmetiskemu ljudstvu in viničarjem, katere lovijo socijalni demokratji v svoje mreže in zanjke, da bi jih zapeljali, spuntali ter pobunili, naposled jih pa pustili na cedilu kot železničarje pri zadnjem štrajku. Jugoslovanski kmet in viničar nimata prostora med razdvojenimi socijalisti in komunisti, ampak v vedno že od ustanovitve do danes edini Kmetiski zvezi, ki je ustanovljena za vse stanove pod skupnim in neomahljivim vodstvom, pa tudi pod očitno zaščito božjega blagoslova.

Sloga jači; nesloga tlači!

Kdo pride na Orlovski tabor v Maribor?

Zastopniki vsega krščanskega sveta! Naši najbližji rojaki iz Slovenije, naši krvni bratje iz ostalih delov širne Jugoslavije: iz Hrvatske, Slavonije, Bosne, Hercegovine, Dalmacije in Srbije. Posejili bodo tabor katoliške organizacije iz Čehoslovaške republike, Poljske republike, Belgije, Svice, Francije, Angleske, celo iz Amerike.

Iz Čehoslovaške pride več sto Orlov in Orlic, kmetске mladine in drugih zastopnikov katol. društev s posebnim vlakom in z lastno godbo. Vodil jih bodo katoliški češki politik Sramek, slovaški mučenik Hlinka, mladinski organizator dr. Zurek in še drugi. Četudi so potovalni stroški za Čehoslovaške neizmerno veliki, že sami potni listi stanejo 300 K —

vendar se čehoslovaški katoličani ne vstrašijo žrtve, samo da se udeležijo prve skupne slovenske krščanske prireditve. — S Francoskega se pripeljejo 30. julija odposlanci katoliških telovadnih društev, na čelu njih predsednik Mišo. — Z Angleske odposljejo na orlovski tabor svoje odposlanstvo društva katoliške mladine (skauti); tako je sporočil Orlovski zvezi salfortski škof, ki stoji na čelu katoliške gibanja na Angleškem. — Iz Amerike se odposlanci katoliškega čehoslovaškega Sokola že dospeli na Čehoslovaško, da se z brati stare domovine udeleže mariborskega tabora. Odposlanci ameriških Slovencev so v velikem številu pod vodstvom predsednika katoliških organizacij odpotovali za na Petrovo 29. junija iz Nju-Jorka na parniku „Kanada.“ Vožnja traja 14 dni, izkrcajo se v Neapolju.

Na orlovskem taboru bodo zborovala vsa jugoslovanska krščanska društva: Dijaki in dijakinje (srednješolci, vseučilišniki, bogoslovci), prva četa našega mladinskega gibanja, bodo zborovali cele tri dni. Orli in Orlice bodo imeli posebej posvetovanja. Ravno tako hrvaška katoliška mladinska društva in društva katoliških rokodelskih pomočnikov. Slovenski, hrvaški in češki katoliški učitelji obiščejo najprej Slomškov dom na Ponikvi, imajo sv. mašo na Slomškovem grobu v Mariboru, potem pa se bodo posvetovali o šolskih in svojih stanovskih zadevah, zlasti o svoji katoliški učiteljski organizaciji. Mladeniške in moške Marijine družbe bodo zborovale v soboto 31. julija. Govorili bodo: sodni svetnik dr. Lavrenčič o verskem ponosu; dijak Dokler o Marijanski kongregaciji (družbi) kot cvet organizacije in računski nadsvetnik A. Zajec o sv. obhajilu. Šli bodo tudi na Slomškov grob, imeli zvečer pridigo v frančiškanski cerkvi (župnik Gomilšek) in na noč rimsko procesijo. — Zborovala bodo dalje tudi: Društvo slovenskih katehetov, Slovenska in hrvaška ženska zveza, Slovenska Straža, Slovenska in hrvaška delavska zveza, Obrtna zveza. Kmetiska zveza zboruje v pondeljek po taboru 2. avgusta, ob 10. uri v kazinu. Govoril bo dr. Korošec. Da se organizira delo krščansko ljubezni, bo zborovala društvo „Dobrodelnost.“ Proti nesrečnemu pijačevanju bo na orlovskem taboru okrepila svoje vrste in pomnožila svoje bojevnike „Sveta vojska“, ki bo zborovala skupno s hrvaškimi abstinenčnimi društvi.

Orlovskega tabora se bodo udeležili vsi jugoslovanski škofje in zastopnik sv. Očeta, nuncij Cherubini.

Nasprotniki krščanstva se družijo v takozvane internacionale ali mednarodna društva. Pred kratkim so liberalni Sokoli zborovali v Pragi, protiverski socialisti in komunisti hočejo osnovati močno komunistično internacionalo, ki naj bi obsegala vse narode in prevrnila ves svet. Ali naj katoličani vse to samo mirno gledamo in se ne zganemo? Ne! Tudi katoličani vsega sveta se morajo združiti, zavedno združiti, da branijo pred neverniki krščansko šolo, krščanski zakon in pravice Cerkve. Na orlovskem taboru se bo osnovala katoliška internacionala! Pa ne taka, kakršna je komunistična, ki zametuje narodnost. Ne! Katoliška internacionala ali mednarodna zveza po krščanskih načelih ljubezni in z vsemi silami deluje pred vsem za lastni narod, pri tem pa ne zaničuje drugih narodnosti, ampak vidi tudi v njih svoje brate, otroke skupnega Očeta. Kadar pa grozi mednarodna zveza sovražnikov krščanskega imena, da ugrabi krščanskemu ljudstvu najdražje, sv. vero, tedaj pa se mora tudi mednarodna katoliška zveza brez razlike narodnosti strniti in postaviti v bran za verske svetinje. To je katoliška internacionala! Tako hočemo ustanoviti na orlovskem taboru v Mariboru!

Toča na Koroškem.

Dne 25. junija je toča neusmiljeno zadela velik del slovenskega Korotana. Slov. kmetiska zveza v Prevaljah je poslala deželni vladi v Ljubljani in ministrstvu za kmetijstvo v Beogradu to-le vlogo: